

Online invoeren van watervogeltellingen

een groot succes

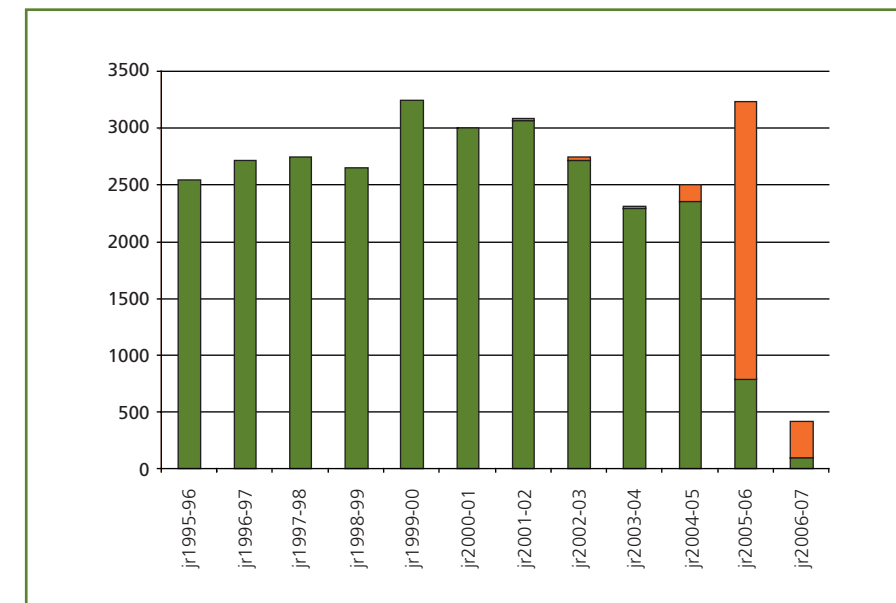
Tot voor kort kwamen op het INBO elk jaar ruim 3000 (al dan niet netjes) ingevulde telformulieren toe met resultaten van watervogeltellingen. We namen die met veel plezier in ontvangst want hoe meer formulieren, hoe beter er geteld was. Maar anderzijds was het controleren en invoeren van die duizenden formulieren een gigantische klus die veel tijd vergde van INBO-medewerkers. Het vele papierwerk was ook voor de tellers (en regionale coördinatoren) zelf niet altijd zo leuk, zeker niet voor diegenen die veel gebieden tellen. Het leek ons dan ook hoog tijd om met dit project op de digitale trein te springen.

Begin 2005 werd een webapplicatie van de watervogeldatabank ontwikkeld die de tellers moest toelaten om hun telgegevens online via een computer in te voeren. Bij de aanvang van het telseizoen 2005/06 was de testfase achter de rug en kregen alle hoofdtellers een persoonlijke gebruikersnaam en een paswoord waarmee ze toegang hebben tot de website <http://watervogels.inbo.be>. Na het inloggen krijgen ze een digitaal telformulier te zien waarop vervolgens alle gegevens ingevuld kunnen worden. Tevens kunnen ze alle beschikbare telgegevens van hun eigen telgebieden raadplegen en opvragen in een Excel-tabel.

We hadden een zekere aanpassingsperiode voorzien maar daarin bleven grote problemen gelukkig achterwege. Enkele kleine kinderziekten konden allemaal in korte tijd opgelost worden door de IT-cel van het INBO. De respons van de tellers overtrof ruimschoots onze verwachtingen. Na afloop van het telseizoen 2005/06 stond de 'teller' op ruim 2300 tellingen die via het web werden ingevoerd.

Een belangrijk voordeel van de online webapplicatie is dat het veel gemakkelijker is om up-to-date te blijven. Veel tellers sturen al in de loop van het telweekend hun resultaten door. Enkele dagen na het telweekend beschikken we vaak reeds over 50 % van alle tellingen. Figuur 1 geeft de stand van zaken wat betreft ingevoerde tellingen in de watervogeldatabank sinds 1995/96. Het aantal verrichte watervogeltellingen in Vlaanderen nam toe van ongeveer 2500 per winter in de eerste helft van de jaren '90 tot iets boven 3000 vanaf 1999. De lichte terugval in de periode 2002-2005 heeft te maken maken een achterstand in het invoeren van de tellingen die nog niet volledig is opgehaald. Opvallend is dat we wat betreft 2005/06 wél zo goed als volledig up-to-date zijn en dat dankzij het hoge percen-

tage online ingevoerde tellingen. Voor enkele regio's is het nog even wachten op papieren telformulieren van mensen die thuis niet over een computer of over een internetverbinding beschikken.

Figuur 1. Aantal ingevoerde watervogeltellingen per winter in de watervogeldatabank sinds 1995 (situatie oktober 2006), met onderscheid tussen tellingen die op papier zijn doorgegeven en op het INBO werden ingevoerd (groen) en tellingen die via de webapplicatie werden ingevoerd (oranje).

■ INBO
■ internet

Voor 2005/06 werden tot dusver de resultaten van ca. 76 % van de courante telgebieden via de webapplicatie ingevoerd. De resterende 24 % bestaat voor meer dan de helft uit tellingen die door het INBO zelf worden verricht (Schelde, IJzervallei, ...) zodat het aandeel van papieren telformulieren slechts een 10-tal % meer bedraagt. Wat betreft online invoer varieert het beeld wel van regio tot regio, afhankelijk van o.a. het aantal mensen die over internet beschikken. Maar ook de stimulerende rol van regionale coördinatoren blijkt een belangrijke factor te zijn. Enkele regio's zoals NW-Vlaanderen en Midden-Limburg stelden zich tot doel om alles digitaal in te voeren. Door goede afspraken tussen coördinatoren en tellers slaagde men er in om telkens in de week na het telweekend nagenoeg alle tellingen in de regio ingevoerd te krijgen. Op die manier kon men ook op heel korte termijn een volledig regiooverzicht met telresultaten beschikbaar stellen aan alle medewerkers.

In 2006 werden in de vernieuwde webapplicatie vooral meer mogelijkheden voorzien voor de regionale coördinatoren. De coördinatoren kunnen nu op elk ogenblik een overzicht opvragen met een stand van zaken wat betreft ingevoerde tellingen en hebben ook tal van mogelijkheden om telresultaten voor 'hun' regio op te vragen en te presenteren.

Inmiddels wordt op het INBO de laatste achterstand in het invoeren (hoofdzakelijk ontstaan in de drukke periode van de broedvogelatlas) weggewerkt en richten we al onze pijlen op een uitgebreid watervogelrapport dat in de loop van volgend jaar zal verschijnen.

Koen Devos & Stijn Vanacker
koen.devos@inbo.be
stijn.vanacker@inbo.be